

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 14/11 96 om dansk eksportpolitik.

(Redegørelse nr. R 4).

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen) og **ministeren for udviklingsbistand** (Poul Nielson):

Udviklingen i eksporten og investeringerne

Dansk eksport står over for ganske store udfordringer i de kommende år. Den internationale konkurrence bliver stadigt hårdere, og det stiller store krav til virksomhederne. Men samtidig er der også udsigt til vækst og stigende afsætningsmuligheder på de udenlandske markeder.

Vareeksporten har de seneste år været under pres på de etablerede nærmarkeder, mens virksomhederne klarer sig godt i de nye vækstregioner Asien og Østeuropa. Konkurrencesituationen blev yderligere markant i 1995 og første kvartal af 1996 på grund af den økonomiske afmatning på nogle af vores vigtigste eksportmarkeder i Vesteuropa i kombination med en fortsat stærk krone.

Figur R.1: Udviklingen i eksporten af varer og tjenester 1992-1997.

(Ikke optrykt her).

Udfordringen på eksportfremmeområdet er at finde balancen mellem dels at understøtte den meget positive udvikling i eksporten til vækstmarkederne i Asien og Østeuropa, dels en fastholdelse af markedspositionen på nærmarkederne, og en udnyttelse af mulighederne i lande som Frankrig og USA, hvor Danmark ligger markedsandelsmæssigt lavt.

De kommende års indsats på eksportfremmeområdet er begunstiget af generelt lyse udsigter i den internationale horisont. Verdensøkonomien ventes at vokse med 3-4% i de kommende år. Den samlede vækst dækker over en forventet vækst på 2-3% i OECD-landene og fortsat høje vækstrater uden for OECD-området, især i Østasien, Sydøstasien og Østeuropa.

Økonomiministeriet forventer på den baggrund en vækst i den samlede eksport af varer og tjenester på 3,1% i 1996 og 3,9% i 1997.

De danske investeringer i udlandet nåede i 1995 et nyt højdepunkt med et samlet beløb på 20,5 mia. kr. Væksten er koncentreret i de nye EU-lande, Nordamerika og Østeuropa. Den fortsatte – nødvendige – internationalisering af dansk erhvervsliv ventes at indebære en stærkere vækst i investeringerne i udlandet end i eksporten i de kommende år.

Danmark har fortsat et komfortabelt overskud på betalingsbalancen. For 1997 skønner Økonomiministeriet igen en stigning i overskuddet på betalingsbalancen, i takt med at eksporten stiger.

Figur R.2: Udviklingen i handels- og tjenestebalancen, betalingsbalance og udlandsgæld 1992-97.

(Ikke optrykt her).

Udviklingen i de internationale rammebetingelser for dansk eksport tegner gunstigt

De internationale vækstudsigter er generelt gode. Verdensøkonomien ventes at vokse med 3-4% og verdenshandlen med 7-8% i de kommende år.

I Vesteuropa forudses moderat pæne vækstrater i sidste halvdel af 1996, som ventes at tiltage til 2% i 1997. Investeringerne vil vokse og blive den dominerende faktor i den samlede efterspørgsel, mens privatforbruget kun ventes at vokse moderat i de fleste lande. Det skyldes bl.a. det høje arbejdsløshedsniveau, som også i 1997 vil forblive over 10%.

Der er fortsat solid vækst i den amerikanske økonomi, som også i 1997 ventes at blive på 2-3% som følge af et stærkt privatforbrug og et pænt investeringsniveau. Arbejdsløsheden er lav og inflationen i ro på trods af nogen stigning i lønniveauet. For Japan ventes ligeledes en vækst i økonomien på 2-3% i 1997 bl.a. som følge af en stimulering af det private forbrug.

De højeste vækstrater vil dog også i de kommende år være at finde uden for de traditionelle industrilande. Der ventes således årlige vækstrater på 8-9% i Østasien, 5-6% i Sydasien og i de central- og østeuropæiske lande i de kommende år. For SNG-landenes vedkommende er udsigterne mere moderate. Afrika har med en forventet vækst på 3-4% i 1997 udsigt til den højeste vækst i mange år. Ser man på udviklingen i velstandsniveauet, målt ved BNP pr. indbygger, omsættes væksten i især Asien og Østeuropa også i en større velstand pr. indbygger, mens befolkningstilvæksten i regioner som Afrika og